

ממחרת יוה"כ - חסד ואמת נפגשו

1. שמות פרק לה

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יקוק לעשות אתם: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליקוק כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת: ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יקוק לאמר: קחו מאתכם תרומה ליקוק כל נדיב לבו וביאה את תרומת יקוק זהב וכסף ונחשת:

2. רש"י שם

ויקהל משה - למחרת יום הכפורים כשירד מן ההר

3. שמות פרק לב

וירא העם כי בלש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא נדענו מה היה לו:

4. שמות פרק ל

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לידוד בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: רש"י-נמצאו שני המנינים בשנה אחת המנין הראשון היה בתשרי לאחר יום הכפורים, שנתרצה המקום לישראל לסלוח להם, ונצטוו על המשכן, והשני באחד באייר:

5. שמות פרק יח

ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב: רש"י-ויהי ממחרת - מוצאי יום הכיפורים היה, כך שנינו בספרי, ומהו ממחרת, למחרת רדתו מן ההר.

6. שמות פרק לג

ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש ידוד יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה: רש"י-והדבר הזה נהג משה מיום הכפורים עד שהוקם המשכן ולא יותר

7. תהלים פרק פה

למנצח לבני קרח מזמור: רצית יקוק ארצה שבת <שבות> שבית יעקב: נשאת עון עמך פסית כל חטאתם סלה: אספת כל עברתך השיבות מחרון אפך: שובנו אלהי ישענו והפר פעסך עמנו: הלעולם תאנף בנו תמשך אפך לדר ודר: הלא אתה תשוב תחנינו ועמד ישמחו בך: הראנו יקוק חסדך וישעך תתן לנו: אשמעה מה ידבר האל יקוק כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה: אף קרוב ליראיו ישעו לשכן כבוד בארצנו: חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו: אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף: גם יקוק יתן הטוב וארצנו תתן יבולה: צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו: אבן עזרא-חסד ואמת נפגשו - שיהיו ישראל דוברי אמת ומן השמים יפגוש בהם החסד: צדק ושלום נשקו - הצדקה שהיו ישראל עושים והשלום מאת הקב"ה יהיו נושקין זה לזה כלומר והיה מעשה הצדקה שלום:

8. שמות רבה פרשה ה ד"ה ת, י דבר

חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו. ר' יהודה ב"ס אומר: חסד זה אהרן ואמת זה משה... חסד ואמת נפגשו - זה משה ואהרן.

9. בראשית רבה פרשה ח ד"ה ה א"ר סימון

א"ר סימון בשעה שבא הקב"ה לבראת את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת כיתים כיתים, וחבורות חבורות, מהם אומרים אל יברא, ומהם אומרים יברא, הה"ד חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו, חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים, ואמת אומר אל יברא שכולו שקרים, צדק אומר יברא שהוא עושה צדקות, שלום אומר אל יברא דכוליה קטטה, מה עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ הה"ד ותשלך אמת ארצה, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבון העולמים מה אתה מבזה תכסיס אלטיכסייה שלך, תעלה אמת מן הארץ, הדא הוא דכתיב אמת מארץ תצמח.

10. תהלים פרק פד

למנצח על הגתית לבני קרח מזמור: מה ידירות משפנותיך יקוק צבאות: נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות יקוק לבי ובשרי ירגנו אל אל חי: גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתי אפרחיה את מזבחותיך יקוק צבאות מלכי ואלהי: אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה: אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבבם: עברי בעמק הבקא מעין ישיתוחו גם ברכות יעטה מורה: ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון: יקוק אלהים צבאות שמעה תפילתי האזינה אלהי יעקב סלה: מגננו ראה אלהים והבט פני משיחך: כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי הסתופף בבית אלהי מדור באהלי רשע: כי שקמש ומגן יקוק אלהים חן וכבוד יתן יקוק לא ימנע טוב להלכים בתמים: יקוק צבאות אשרי אדם בטח בך: רש"י - מחיל אל חיל - אותם הנזכרים למעלה יושבי ביתך אשר מסילות בלבבם: מחיל אל חיל - מבית המדרש לב"ה ויראה צבאם וחילם אל הקב"ה בציון:

11. ברכות דף סד עמוד א

אמר רבי לוי בר חייא: היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה - זוכה ומקבל פני שכינה, שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון. אמר רבי חייא בר אשי אמר רב: תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון. רש"י - אין להם מנוחה - משיבה לשיבה וממדרש למדרש.

12. בבא מציעא דף פד עמוד א

יומא חד הוּו מפלגי בי מדרשא: הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר מאימתי מקבלין טומאה - משעת גמר מלאכתן, ומאימתי גמר מלאכתן? רבי יוחנן אומר: משיצרפם בכבשן, ריש לקיש אמר: משיצחצחון במים. - אמר ליה: לסטאה בלסטיותיה ידעו! - אמר ליה: ומאי אהנת לוי? התם רבי קרו לי, הכא רבי קרו לי. אמר ליה: אהנאי לך דאקרבינך תחת כנפי השכינה. חלש דעתיה דרבי יוחנן, חלש ריש לקיש. אתאי אחתיה קא בכיא, אמרה ליה: עשה בשביל בני! אמר לה: עזבה יתמיך אני אחיה. - עשה בשביל אלמנותי! - אמר לה: ואלמנותיך עלי תבטחו. נח נפשיה דרבי שמעון בן לקיש, והוה קא מצטער רבי יוחנן בתריה טובא. אמרו רבנן: מאן ליזיל ליתביה לדעתיה - ניזיל רבי אלעזר בן פדת, דמתדין שמעתתיה. אזל יתיב קמיה, כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן אמר ליה: תניא דמסייעא לך. אמר: את כבר לקישא? בר לקישא, כי הוה אמינא מילתא - הוה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא, ומפרקינא ליה עשרין וארבעה פרוקי, וממילא רווחא שמעתא. ואת אמרת תניא דמסייע לך, אטו לא ידענא דשפיר קאמינא? הוה קא אזיל וקרע מאניה, וקא בכי ואמר: היכא את בר לקישא, היכא את בר לקישא, והוה קא צוח עד דשף דעתיה [מיניה]. בעו רבנן רחמי עליה ונח נפשיה.

13. עירובין דף יט עמוד א

פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר כפלח הרמון רקתך. ואמר רבי שמעון בן לקיש: אל תיקרי רקתך אלא ריקתך, שאפילו ריקנין שבך מליאין מצות כרמון.

14. ברכות דף ה עמוד א

אמר רבי שמעון בן לקיש: לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, שנאמר רגזו ואל תחטאו. אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יעסוק בתורה, שנאמר: אמרו בלבבכם; אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יקרא קריאת שמע, שנאמר: על משכבכם; אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יזכור לו יום המיתה, שנאמר: ודמו סלה.

15. עין איה ברכות

א"ר שבי"ל, לעולם ירגיז אדם יצה"ט על יצה"ר, נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה, ניצחו מוטב ואם לאו יקרא ק"ש, אי אזיל מוטב וא"ל יזכיר לו יום המיתה כו'. הכוחות שבאדם הטובים והרעים, תכליתם להשתמש בהם בדרך הטובה, ע"כ כוחות הרעים שמצד היצה"ר אין זה עצה טובה להחלישם ולמעטם, כי לפעמים יהיו נצרכים לתכלית טוב ולא יוכל להנות מטובם. ע"כ הטוב שבהדרכות הוא שיהיו הכוחות כולם במילואם וטובם, רק שהכוחות הטובים יהיו השליטים בנפש והרעים יהיו כפופים תחת ידם. כי באמת גם הרעות טובות הנה, בשמרם את גבולם. והנה מצד טבע האדם הכוחות הרעים המה נעורים ומוכנים פעולה יותר מהכוחות הטובים. ע"כ ירגיז אדם יצה"ט לעורר כוחות הטובים שיהיו מוכנים לפעולה ושליטים על הכוחות רעים. וכ"ז יתכן באדם שההרגש המוסרי יפה בו, ומרגיש מעצמו כל הדרכים הטובים. אבל מי שנפשו לא נטהרה כ"כ, אינו מרגיש יופי הדרכים הטובים, עד שיקבלם מהתורה והלימוד - ע"כ יעסוק בתורה, פירוש בתורת אותם הדרכים הטובים שצריך להגבירם בנפשו. דעל עסק התורה בכללה א"צ לאזהרה זו, שהוא מוזהר ועומד ע"ז. והנה ע"י הידיעה יקנה כח ההתעוררות לכסוף אל הדרכים הטובים. אבל אם נפשו עופלה כ"כ, שאין הידיעה מספקת לעורר כוחות הטובים שבנפשו, אז צריך לעורר את כח ההרגש, שהוא עושה בנפש רושם יותר מן הידיעה.